

OGRES NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90000024455. Brīvības iela 33. Ogre, Ogres nov., LV-5001
tālrunis 65071160. e-pasts: ogredome@ogresnovads.lv, www.ogresnovads.lv

**OGRES NOVADA PAŠVALDĪBAS
DOMES ĀRKĀRTAS SĒDES PROTOKOLS**

2024. gada 20. jūnijs
Ogrē, Brīvības ielā 33, 3.stāva zālē

Nr.9

Sēde sasaukta pulksten. 12.00
Sēdi atklāj pulksten. 12.00

Sēdi vada: Domes priekšsēdētājs Egils Helmanis.

Sēdi protokolē: Ogres novada pašvaldības centrālās administrācijas Kancelejas lietvede Arita Zenfa.

Piedalās deputāti: Artūrs Mangulis, Gints Sīviņš, Dainis Širovs, Dace Māliņa, Indulis Trapiņš, Jānis Kaijaks, Atvars Lakstīgala, Pāvels Kotāns, Jānis Siliņš, Igors Miglinieks, Dzirkstīte Žindīga, Daiga Brante, Jānis Iklāvs, Valentīns Špēlis, Raivis Ūzuls, Kaspars Bramanis, Santa Ločmele, Andris Krauja.

Nepiedalās deputāti: Ilmārs Zemnieks – darba nespējas lapa, Dace Veiliņa – darba nespējas lapa, Rūdolfs Kudļa – iemesls nav zināms, Toms Āboltiņš – iemesls nav zināms.

Piedalās pašvaldības darbinieki un uzaicinātie: Ogres novada pašvaldības izpilddirektora vietniece Dana Bārbale, Kancelejas vadītāja Ingūna Šubrovskā, Juridiskās nodaļas jurists Andris Pūga, Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājas vietnieks Edgars Pārpucis, Personālvadības nodaļas vadītāja Antra Pūga, Ogres novada Būvvaldes Galvenais būvinspektors Raitis Gulnieks, Ogres novada Būvvaldes juriste Evija Sniedze, Informācijas sistēmu un tehnoloģiju nodaļas datorsistēmu un datortīklu administrators Kaspars Vilcāns, Informācijas sistēmu un tehnoloģiju nodaļas datorsistēmu un datortīklu administrators Mikus Liepa, ReTV pārstāvis.

SĒDES DARBA KĀRTĪBA:

1. Par Ogres novada pašvaldības projekta „Jura Alunāna un Akmeņu ielu pārbūve posmā no Daugavpils ielas (A6) līdz Vidzemes ielai, Ogrē uzņēmējdarbības veicināšanai” īstenošanu un finansējumu.
2. Par atļauju Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētājam Egilam Helmanim savienot amatus.

3. Par Ogres novada būvvaldes 2024. gada 2. maija lēmuma "Par būves Draudzības iela 4, Ogre, Ogres nov., ekspluatācijas aizliegumu līdz bīstamības novēršanai" apstrīdēšanu.

1.

Par Ogres novada pašvaldības projekta „Jura Alunāna un Akmeņu ielu pārbūve posmā no Daugavpils ielas (A6) līdz Vidzemes ielai, Ogrē uzņēmējdarbības veicināšanai” īstenošanu un finansējumu

Lēmuma projekta ziņotājs - Edgars Pārpučis

Noklausoties Ogres novada pašvaldības projektu vadītāja Edgara Pārpuča sniegto informāciju par Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.1. pasākuma "Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam" projektu izsludināto projektu iesniegšanas konkursu un projekta "Jura Alunāna un Akmeņu ielu pārbūve posmā no Daugavpils ielas (A6) līdz Vidzemes ielai, Ogrē uzņēmējdarbības veicināšanai" iesniegumu, kura ietvaros tiks veikti ieguldījumi ielas infrastruktūras uzlabošanā, pārbūvējot J. Alunāna ielu un Akmeņu ielas posmu no Daugavpils ielas līdz Vidzemes ielai, Ogrē kopējām izmaksām **2 683 043,49 EUR** (divi miljoni seši simti astoņdesmit trīs tūkstoši četrdesmit trīs *euro* un 49 centi) apmērā un pamatojoties uz Ministru kabineta 2024. gada 16. janvāra noteikumiem Nr. 55 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.– 2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.1. pasākuma "Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam" īstenošanas noteikumi" un saskaņā ar Pašvaldības likuma 4. panta pirmās daļas 1., 3. un 12. punktu, Likuma par budžetu un finanšu vadību 45. pantu un likuma „Par pašvaldību budžetiem” 22. pantu,

balsojot: ar 18 balsīm "Par" (Andris Krauja, Artūrs Mangulis, Atvars Lakstīgala, Dace Māliņa, Daiga Brante, Dainis Širovs, Egils Helmanis, Gints Sīviņš, Igors Miglinieks, Indulis Trapīņš, Jānis Iklāvs, Jānis Kaijaks, Jānis Siliņš, Kaspars Bramanis, Pāvels Kotāns, Raivis Ūzuls, Santa Ločmele, Valentīns Špēlis),
"Pret" – nav, "Atturas" – nav, "Nepiedalās" – nav,
Ogres novada pašvaldības dome NOLEMJ:

1. Apstiprināt dalību projekta "Jura Alunāna un Akmeņu ielu pārbūve posmā no Daugavpils ielas (A6) līdz Vidzemes ielai, Ogrē uzņēmējdarbības veicināšanai" iesniegumu atlases kārtas konkursā un projekta apstiprināšanas gadījumā uzņemties saistības projekta ietvaros.
2. Projekta apstiprināšanas gadījumā šim mērķim nepieciešamais finansējums ir **2 683 043,49 EUR** (divi miljoni seši simti astoņdesmit trīs tūkstoši četrdesmit trīs *euro* un 49 centi), kas sastāv no:
 - 2.1. Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma attiecināmo izmaksu segšanai **2 280 586,97 EUR** (divi miljoni divi simti astoņdesmit tūkstoši pieci simti astoņdesmit seši *euro* un 97 centi) apmērā;
 - 2.2. projekta iesniedzēja nacionālā publiskā finansējuma attiecināmo izmaksu segšanai **402 456,52 EUR** (četri simti divi tūkstoši četri simti piecdesmit seši *euro* un 52 centi) apmērā.
3. Uzdot Ogres novada pašvaldības Centrālās administrācijas Attīstības un plānošanas nodaļai iesniegt Projekta iesniegumu Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā.
4. Uzdot Ogres novada pašvaldības Centrālās administrācijas Budžeta nodaļai sagatavot un iesniegt nepieciešamos dokumentus Finanšu ministrijas Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei akcepta saņemšanai.

5. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot Ogres novada pašvaldības izpilddirektoram.

2.

Par atļauju Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētājam Egilam Helmanim savienot amatus

Lēmuma projekta ziņotājs - Antra Pūga

Ogres novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) saņemts Pašvaldības domes priekšsēdētāja Egila Helmaņa 2024. gada 11. jūnija iesniegums (reģistrēts Pašvaldībā 2024. gada 19. jūnijā ar Nr. 2-4.5/761) ar lūgumu atļaut savienot Pašvaldības domes priekšsēdētāja amatu ar Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darbu.

Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – Interešu konflikta novēršanas likums) 4. panta pirmās daļas 14. punkts noteic, ka pašvaldības domes priekšsēdētājs ir valsts amatpersona.

Līdz ar to, Egila Helmanim ir saistoši Interešu konflikta novēršanas likumā valsts amatpersonai noteiktie pienākumi, ierobežojumi un aizliegumi.

Interešu konflikta novēršanas likuma 6. pantā noteikti vispārējie amata savienošanas ierobežojumi, bet minētā likuma 7. pantā noteikti speciālie valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi.

Interešu konflikta novēršanas likuma 7. panta ceturtās daļas 2. punkta “b” apakšpunkts noteic, ka pašvaldības domes priekšsēdētājs papildus šā likuma 6. panta ceturtajā daļā noteiktajam var savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar citu amatu publiskas personas institūcijā, ja tas nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā.

Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 8.¹ panta trešo daļu valsts amatpersona, kura vēlas savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu (uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma pildīšanu) un kurai šāda amata savienošana ir pieļaujama, saņemot likuma 7. panta piektajā daļā minētās amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju, pirms amata savienošanas uzsākšanas (uzņēmuma līguma noslēgšanas vai pilnvarojuma uzņemšanās) rakstveidā iesniedz minētajai amatpersonai (institūcijai) lūgumu atļaut savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu (uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi). Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 7. panta ceturto daļu, ja valsts amatpersona ieņem vairākus valsts amatpersonas amatus, rakstveida atļauja saņemama katram amatam, kura savienošanai ar citu amatu saskaņā ar likumu ir nepieciešama atļauja.

Egils Helmanis, pamatojoties uz Pašvaldības domes 2021. gada 1. jūlija lēmumu “Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vēlēšanas”, pilda Pašvaldības domes priekšsēdētāja pienākumus, kas noteikti Pašvaldību likumā, Pašvaldības 2021. gada 1. jūlija saistošajos noteikumos Nr. 12/2021 “Ogres novada pašvaldības nolikums” un citos normatīvajos aktos.

Pašvaldības domes priekšsēdētāja pienākumos ietilpst:

1) vadīt domes darbu un pārstāvēt pašvaldības intereses, tostarp pārstāvēt domi tās sēžu starplaikos;

2) vadīt domes sēdes un parakstīt domes lēmumus;

3) bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt pašvaldību tiesā un attiecībās ar valsts pārvaldes un citām valsts institūcijām;

4) uzraudzīt tiesas spriedumu izpildi lietās, kurās viena no pusēm ir pašvaldība;

5) izdot pilnvaras, parakstīt līgumus un citus juridiskos dokumentus atbilstoši pašvaldības nolikumam;

6) ierosināt jautājumu izskatīšanu domē un komitejās, tostarp iesniegt izskatīšanai no valsts institūcijām saņemtos iesniegumus un pieprasījumus;

7) ja nepieciešams, iecelt no pašvaldības administrācijas darbinieku vidus iestādes vadītāja vai izpilddirektora pienākumu izpildītāju viņa prombūtnes laikā vai līdz brīdim, kad dome lēmusi par jauna iestādes vadītāja vai izpilddirektora iecelšanu amatā;

8) dot rīkojumus izpilddirektoram, pašvaldības iestāžu un citu institūciju vadītājiem, ciktāl tas nepieciešams domes priekšsēdētāja pilnvaru īstenošanai;

9) veikt citus pienākumus, kas paredzēti normatīvajos aktos un domes lēmumos.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darba pienākumu aprakstu darbinieka pamatpienākums būs padomdevēja funkcijas saistībā ar deputāta izvirzītajām prioritātēm – remigrācijas jautājumu risināšana, atbalsts Ukrainai un Gruzijai, ņemot vērā abām šīm valstīm piešķirto Eiropas Savienības kandidātvalsts statusu un pašreizējo ģeopolitisko situāciju, informācijas vākšana un apstrāde, kontaktu izveidošana, dažādu tikšanos organizēšana.

Interēšu konflikta novēršanas likuma 8.¹ panta piektās daļas 1. punkts noteic valsts amatpersonai (institūcijai) pienākumu, saņemot šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minēto lūgumu atļaut valsts amatpersonas amatu savienot ar citu amatu, ir pienākums: izvērtēt, vai amatu savienošana neradīs interēšu konfliktu, nebūs pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Interēšu konflikta novēršanas likuma 1. panta 5. punktā noteikts, ka interēšu konflikts ir situācija, kurā valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

Izvērtējot Egila Helmaņa, kā Pašvaldības domes priekšsēdētāja amata pienākumus un Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darba pienākumus, secināms, ka Pašvaldības domes priekšsēdētāja amata savienošana ar Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darba pienākumu izpildi pati par sevi interēšu konfliktu nerada, kā arī nav pretrunā ar valsts amatpersonai saistošajām ētikas normām un nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Atbilstoši Interēšu konflikta novēršanas likuma vispārīgajam regulējumam amatpersona pati ir atbildīga par interēšu konflikta nepieļaušanu un valsts amatpersonas ētikas normu ievērošanu, tāpēc, neraugoties uz kompetentās institūcijas doto atļauju savienot amatus, Egilam Helmanim ir pienākums jebkurā brīdī izvērtēt interēšu konflikta iespējamību un rīcības atbilstību amatpersonas ētikas normām, ja, pildot Pašvaldības domes priekšsēdētāja amata pienākumus un Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darba pienākumus, pastāv iespēja nonākt interēšu konflikta situācijā.

Ņemot vērā minētos apsvērumus un pamatojoties uz likuma "Par interēšu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7. panta ceturtās daļas 2. punkta "b" apakšpunktu, 8.¹ panta piektās daļas 1. un 2. punktu,

balsojot: ar 18 balsīm "Par" (Andris Krauja, Artūrs Mangulis, Atvars Lakstīgala, Dace Māliņa, Daiga Brante, Dainis Širovs, Dzirkstīte Žindiga, Gints Siviņš, Igors Miglinieks, Indulis Trapiņš, Jānis Iklāvs, Jānis Kaijaks, Jānis Siliņš, Kaspars Bramanis, Pāvels Kotāns, Raivis Ūzuls, Santa Ločmele, Valentīns Špēlis), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, "Nepiedalās" – 1 (Egils Helmanis),

Egils Helmanis balsojumā nepiedalās, ievērojot likumā "Par interēšu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" paredzētos lēmumu pieņemšanas ierobežojumus,

Ogres novada pašvaldības dome **NOLEMJ:**

Atļaut Egilam Helmanim savienot Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja amatu ar Eiropas Parlamenta deputāta padomnieka darbu.

3.

Par Ogres novada būvvaldes 2024. gada 2. maija lēmuma “Par būves Draudzības iela 4, Ogre, Ogres nov., ekspluatācijas aizliegumu līdz bīstamības novēršanai” apstrīdēšanu
Lēmuma projekta ziņotājs - Dana Bārbale

[1] Ogres novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) 2024. gada 7. maijā saņemta Dzīvojamās mājas Draudzības ielā 4, Ogrē, Ogres novadā (turpmāk – Ēka) dzīvokļu īpašnieku (turpmāk – Iesniedzēji) 2024. gada 6. maija sūdzība par Ogres novada pašvaldības centrālās administrācijas Ogres novada būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) 2024. gada 2. maija lēmumu Nr. BIS-BV-5.62-2024-911 “Par būves Draudzības iela 4, Ogre, Ogres nov., ekspluatācijas aizliegumu līdz bīstamības novēršanai” (turpmāk – Lēmums), kas Pašvaldības elektroniskajā dokumentu uzskaites sistēmā reģistrēts ar Nr. 2-4.2/1324 (turpmāk – Sūdzība).

[2] Dzīvokļa īpašuma likuma 15.¹ panta trešā daļa noteic, ja dzīvokļu īpašnieku kopību nepārstāv pārvaldnieks un dzīvokļu īpašnieku kopība nav pilnvarojusi citu personu to pārstāvēt, tostarp šā panta otrajā daļā norādītajos gadījumos, dzīvokļu īpašnieku kopību pārstāv visi dzīvokļu īpašnieki.

Jebkādai rīcībai ar dzīvojamās mājas kopīpašuma daļu ir nepieciešams dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums. Tādējādi atzīstams, ka dzīvokļu īpašnieki attiecībās ar pašvaldību saistībā ar dzīvojamās māju kā kopīpašumu neuzstājas individuāli, bet vienīgi kopā ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem, pat ja pārējo īpašnieku nolemtajam nepiekrīt (*skat. Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021. gada 10. jūnija lēmumu lietā Nr. A420167419*).

Dzīvokļu īpašuma likuma 16. panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļu īpašnieku kopība ir tiesīga izlemt ikvienu jautājumu, kas attiecas uz kopīpašumā esošo daļu. Saskaņā ar minēto panta trešo daļu dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam un ir pieņemts, ja “par” balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

Pārbaudot Ogres pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 1566 un tā apakšnodalījumu datus, Pašvaldība konstatē, ka Iesniegumu parakstījuši dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašniekiem.

Nemot vērā augstāk minēto, atzīstams, ka Iesniegumu ir parakstījušas personas īstenojot likumā noteikto dzīvokļu īpašnieku kopības kompetenci un citi pilnvarojumu apliecinājoši dokumenti nav nepieciešami. Tādējādi atzīstams, ka iesniegums atbilst Administratīvā procesa likuma 77. panta otrajā daļā izvirzītajām prasībām un saskaņā ar šā likuma 77. panta trešo daļu nododams izskatīšanai augstākai iestādei – Pašvaldības domei.

[3] Savā Sūdzībā (1. pielikums) Iesniedzēji uzskata, ka Lēmums (2. pielikums) ir nepamatots un prettiesisks, tāpēc to apstrīd pilnā apmērā pamatojoties uz šādiem apsvērumiem un argumentiem:

[3.1.] Lēmums tika pieņemts, jo Būvvalde bija saņēmusi Ēkas tehniskās apsekošanas atzinumu, kas BIS reģistrēts ar Nr. BIS-BV-59-2024-653, turpmāk tekstā – Atzinums (3. pielikums). Iesniedzēji uzskata, ka minētais Atzinums nekādi nevarēja būt par pamatu Lēmuma pieņemšanai un faktiskie apstākļi liecina, ka nav bijusi nekāda vajadzība šāda Lēmuma pieņemšanai.

[3.2.] Defektu esamība Ēkai pati par sevi nav un nevar būt pamats Lēmuma pieņemšanai, kā arī šāda Atzinuma esamība, nav un nevar būt par pamatu šāda lēmuma pieņemšanai.

[3.3.] Lēmums par ēkas ekspluatācijas aizliegumu ir jāpamato nevis ar ēkas pārvaldnieka noorganizētu atzinumu, bet gan ar konkrētiem faktiem un pierādījumiem. Pirms šāda lēmuma pieņemšanas Būvvaldei ir jāizvērtē ne tikai ēkā esošie defekti, bet vai šie defekti patiešām padara ēku bīstamu ekspluatācijai un vai patiešām pastāv risks, ka ēka vai kāda tā daļa varētu sabrukt.

[3.4.] Konkrētajā gadījumā minētais atzinums un tā sagatavošanas apstākļi, ir vērsti uz esošā ēkas pārvaldnieka – SIA “Ēku projekti&Pārvaldīšana”, reģistrācijas numurs 40103569995, subjektīvo vēlmi sodīt ēkas iedzīvotājus par to, ka tuvākajā laikā tiks mainīts ēkas pārvaldnieks. Tā vietā, lai pēc būtības izvērtētu Ēkas tehnisko stāvokli, Būvvalde, pat neapsekojot ēku, ir pieņēmusi šādu lēmumu.

[3.5.] Atzinumā fiksētie ēkas defekti jau pastāv ilgstoši un tie nekādi līdz šim nav ietekmējuši ēkas tehnisko stāvokli, tādā mērā, lai ēku atzītu par bīstamu. Iesniedzēji norāda uz savu pārliecību, ka šāda veida defekti ir konstatējami daudzām Ogrē esošām ēkām.

[3.6.] Izvērtējot Atzinumā konstatētos defektu, pat neesot būvspeciālistam ir iespējams secināt, ka šāda lēmuma pieņemšanai nebija nekāda pamata.

[3.7.] Atzinuma 2.1. punktā attiecībā uz ēkas pamatiem ir norādīts, ka ēkas pamatu konstrukcijās plaisas netika konstatētas un būvkonstrukciju sēšanās nenotiek. Papildus tam šajā pat punktā norādīts, ka – Dzīvojamās mājas pamatu tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

[3.8.] Savukārt attiecībā uz Ēkas sienām Atzinuma 2.2. punktā norādīts, ka dzīvojamās mājas nesošo sienu tehniskais stāvoklis kopumā vērtējams kā apmierinošs, izņemot stikla bloku mūri pie abu kāpņu telpu ieejām, nesošās silikāta mūra sienas abu korpusu kāpņu telpās un tām pieguļošo pilastru mūri. Stikla bloku mūra pie abu kāpņu telpu ieejām, nesošo silikāta mūra sienu abu korpusu kāpņu telpās un tām pieguļošo pilastru mūra tehniskais stāvoklis vērtējams kā pirmsavārijas stāvoklī.

[3.9.] Atzinuma 2.2. punktā norādīts, ka apsekošanas laikā aiļu pārsedzēm bojājumi, defekti, kas varētu ietekmēt Dzīvojamās mājas stabilitāti un noturību, netika konstatēti. Saliekamo dzelzsbetona aiļu pārsedžu tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

[3.10.] Atzinuma 2.4. punktā norādīts, ka pārseguma paneļiem, kurus bija iespējams vizuāli apsekot, defekti, bojājumi netika konstatēti.

[3.11.] Atzinuma 2.5. punktā norādīts, ka jumta nesošās konstrukcijas pārseguma paneļiem, kurus bija iespējams vizuāli apsekot, defekti, bojājumi netika konstatēti, to tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

[3.12.] Atzinuma 2.7. punktā norādīts, ka dzīvojamai mājai abās kāpņu telpās izbūvētas kāpnes no saliekamajiem dzelzsbetona kāpņu laidiem un dzelzsbetona kāpņu laukumiem un apsekošanas laikā minētām būvkonstrukcijām netika konstatēti tehniski defekti, bojājumi, kuri varētu ietekmēt to noturību un stabilitāti.

[3.13.] Atzinuma 2.8. punktā norādīts, ka dzīvokļu apsekošanas laikā starpsienām netika konstatēti tehniski defekti, bojājumi, kuri varētu ietekmēt būvkonstrukciju noturību un stabilitāti. Starpsienu tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

[3.14.] Tādējādi ir secināms, ka visu ēkas galveno būvkonstrukciju elementi ir apmierinošā stāvoklī un tiem netika konstatēti tehniski defekti, bojājumi, kuri varētu ietekmēt būvkonstrukciju noturību un stabilitāti. Vienīgais izņēmums attiecībā uz ēkas galvenajām būvkonstrukcijām ir norādīts Atzinuma 2.2. punktā, kur norādīts, ka stikla bloku mūris pie abu kāpņu telpu ieejām, nesošo silikāta mūra siena abu korpusu kāpņu telpās un tām pieguļošo pilastru mūra tehniskais stāvoklis vērtējams kā pirmsavārijas stāvoklī. Taču minētie defekti nekādi nav uzskatāmi par tādiem, kuru dēļ patiešām pastāv risks, ka ēka vai kāda tā daļa varētu sabrukt. Attiecībā uz šiem defektiem Atzinuma 4. sadaļā “Secinājumi un ieteikumi”, norādīts, ka steidzamā kārtā abās kāpņu telpās jāveic silikāta sienām un tām pieguļošajām pilastru sienām plaisu monitoringu (piesaistīt licencētu firmu monitoringa veikšanai), ņemot vērā monitoringa rezultātus, būvkonstruktors būvprojekta ietvaros izstrādās kāpņu telpās un tām pieguļošajos pilastros saplaisājušo ķieģeļa sienu pastiprināšanas risinājumus, pēc kā tiek veikta ēkas ārējo norobežojošo konstrukciju pastiprināšana, tai skaitā arī pie abām kāpņu telpu ieejām bojāto stikla bloku sienas nomaīņa atbilstoši mūsdienu normatīvo aktu prasībām.

[3.15.] Kā redzams no Atzinuma, tad, lai lemtu par minēto defektu būtību, ir ieteikts sākotnēji veikt monitoringu un tikai atkarībā no monitoringa rezultātiem, var secināt, šo defektu bīstamību.

Minētie defekti jau pastāv ilgstoši, ko apliecina Iesniedzēju rīcībā esošā informācija, kā arī iepriekš veiktais ēkas vizuālais apsekojums. Konstatētās plaisas, kā tas norādīts Atzinumā ir izveidojušās ārējo faktoru ietekmē, nevis tāpēc, ka ēkas būvkonstrukcijas būtu nedrošas.

Ja jau ilgstoši vairāku gadu garumā esot šādiem defektiem ēkas stāvoklis nav pasliktinājies, tad nav nekāda pamata uzskatīt, ka tagad pēc Atzinuma sagatavošanas, tas nekavējoties pasliktināsies, tik tālu, ka var iestāties risks, ka ēka vai kāda tās daļas sabruks.

[3.16.] Būvvalde nepamatoti uzskata, ka apstrīdētais Lēmums ir uzskatāms par obligāto administratīvo aktu, un tāpēc nav veikusi visas nepieciešamās darbības, lai pieņemtais lēmums būtu tiesisks.

Administratīvā procesa likuma 65. panta 2. daļā ir noteikts, ka, ja piemērojamā tiesību norma ļauj iestādei izlemt, vai administratīvo aktu izdot vai neizdot, bet izdošanas gadījumā nosaka konkrētu tā saturu (izdošanas izvēles administratīvais akts), iestāde apsver izdošanas lietderību.

Minētais Atzinums ir sagatavots Latvijas būvnormatīva LBN 405-15 "Būvju tehniskā apsekošana", kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumiem Nr. 337, uz ko norāda Atzinuma pirmajā lapā norādītais. Taču minētie MK noteikumi jau vairākus gadus nav spēkā, un nav piemērojami sagatavojot tehnisko apsekošanas atzinumu. Dotajā brīdī būvju tehnisko apsekošanu regulē 2021. gada 15. jūnija MK noteikumi Nr. 384. Pat, ja Atzinums būtu sagatavots atbilstoši spēkā esošiem MK noteikumiem, tad tas pats par sevi nav pamats šāda Lēmuma pieņemšanai.

[3.17.] Tieši būvvalde ir tā institūcija, kura izvērtē Atzinumā minēto, līdz ar to saņemot jebkuras būves tehniskās apsekošanas atzinumu, būvvalde var izvēlēties pieņemt vai nepieņemt lēmumu par būves ekspluatācijas aizliegumu.

Līdz ar to Lēmums ir uzskatāms par izdošanas izvēles administratīvo aktu un pieņemot šāda veida administratīvos aktus iestādei ir obligāti jāapsver attiecīgā administratīvā akta izdošanas lietderību.

Administratīvā procesa likuma 66.panta 1.daļā ir noteikts, ka apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj:

- 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (legitīmu) mērķi;
- 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai;
- 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;
- 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Konkrētajā gadījumā Lēmums nesatur nekādus lietderības apsvērumus, bet tieši otrādi pat norādi, ka šādi apsvērumi nav jāizdara. Taču lietderības apsvērumi nav saistāmi tikai un vienīgi ar puses viedokļa noskaidrošanu.

Šādu būtisku lēmumu pieņemšana, kas būtiski ietekmē visus ēkā esošo dzīvokļu īpašniekus, ir jāpieņem tikai, ja patiešām Būvvalde ar konkrētiem pierādījumiem un aprēķiniem var pamatot, ka šie defekti rada draudus ēkas vai tās daļas sabrukšanai.

Šādu pierādījumu un pārrēķinu neizdarīšana, bet gan balstīšanās uz Atzinumu, liecina, ka Lēmums pats par sevi ir prettiesisks, un ir pamats tā atcelšanai.

Būvvalde, pieņemot Lēmumu, nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 7. pantā nostiprināto tiesiskuma principu, kas, tostarp sevī ietver arī patvaļas aizlieguma principu (skat.: Administratīvā procesa likuma 9. pants), kas paredz, ka administratīvais akts tiek pamatots ar faktiem, kuri nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem. Tiesiskuma princips sevī ietver arī tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu (skat.: Administratīvā procesa likuma 8. pants), kuru Būvvalde nav ievērojusi, izdodot Lēmumu.

Lietderības apsvērumi, tostarp arī par administratīvā akta samērīgumu, ir izdarāmi, apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību, tātad brīvā, satura izvēles un izdošanas izvēles administratīvā akta gadījumā. Likumdevējs nav pilnvarojis iestādi izdarīt lietderības apsvērumus, ja piemērojamā tiesību norma noteic obligātā administratīvā akta (piemēram, BL 18. panta piektās daļas 1. punkta vai BL 21. panta septītās daļas 3. punkta gadījumā) izdošanu (APL 65. un 66. pants). Šādā gadījumā lietderības apsvērumus jau ir izdarījis pats likumdevējs, pieņemot attiecīga satura tiesību normu.

Būvniecības likuma 21. panta 10. daļā ir noteikts, ka šā panta septītajā un devītajā daļā minētie lēmumi (izņemot lēmumu attiecībā uz būvi, kas bojā ainavu) izpildāmi nekavējoties. Šo lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību.

Iesniedzēji norāda, ka nav nekāda pamata uzskatīt, ka Atzinumā konstatēti defekti var radīt pēkšņu ēkas vai kādas tās daļas sabrukšanu, kā arī izmaiņas būves vai tās daļas būvkonstrukcijās, un to elementos nav tādas, kuru dēļ draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs darbības zudums.

Kaut gan ne Būvniecības likumā, ne Administratīvā procesa likumā nav noteikta kārtība, kādā iestādei ir vērtējams jautājums par administratīvā akta darbības apturēšanu, tomēr uzskatām, ka konkrētajā gadījumā ir izskatāms jautājums par administratīvā akta darbības apturēšanu, līdz šī iesnieguma izskatīšanai, jo Lēmums acīmredzami ir pretrastisks un rada nesamērīgas sekas iesniedzējiem.

[3.18.] Ja Lēmuma darbība netiks apturēta vai Lēmums netiks atcelts, tad iesniedzējiem īsā laikā būs jāatrod cita dzīves vieta, īrējot citu dzīvokli vai uzturoties viesnīcā, kas rada nesamērīgas finansiālās sekas. Papildus tam šāda pārcelšanās ir saistīta ar būtiskām izmaiņām dzīves kvalitātē un ikdienas organizēšanā.

Līdz ar to Iesniedzēji lūdz nekavējoties apturēt Lēmuma darbību, lai netiktu nepamatoti un pretrastiski aizskartas Iesniedzēju tiesības, līdz šī iesnieguma izskatīšanai.

[3.19.] Pamatojoties uz Sūdzībā izklāstīto un balstoties uz Administratīvā procesa likuma 76. pantu un 81. panta otrās daļas 2. punktu, Iesniedzēji lūdz apturēt Lēmuma darbību, atcelt Lēmumu pilnībā, pēc iespējas ātrāk izskatīt šo iesniegumu.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 14.¹ pantu iestāde, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus.

[5] Saistībā ar Sūdzībā minētiem argumentiem un apsvērumiem 2024. gada 17. maijā savā paskaidrojumā (4. pielikums) Pašvaldībai Būvvalde norāda uz turpmāk minēto:

[5.1.] Sūdzībā Iesniedzēji norāda, ka Būvniecības informācija sistēmā 2024. gada 23. aprīlī ievietotais tehniskās apsekošanas Atzinums par Ēku, ko izstrādājis ēku būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā sertificētais speciālists Aivars Žagars (Sertifikāta numurs:4-01423) nevar būt par pamatu Būvvaldes Lēmuma pieņemšanai, Būvvaldei jāizvērtē, vai Atzinumā minētie defekti padara Ēku bīstamu.

Latvijā darbojas būvspeciālistu sertifikācijas sistēma. Saskaņā ar likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 1. panta 9. punktu profesionālās kvalifikācijas sertifikāts apliecina tā īpašnieka profesionālo kvalifikāciju vai noteiktu profesionālās kvalifikācijas līmeni, vai arī apliecina, ka tā īpašnieks ir sekmīgi izpildījis sertifikācijas prasības, kas noteiktas profesijas vai profesionālās specializācijas iegūšanai (arī darbam ar jauniem materiāliem, tehniku un tehnoloģiju). Sertifikāts ir Latvijas valstī vienīgais juridiskais dokuments, kas nosaka būvniecības speciālista kvalifikāciju. Sertifikātu piešķir atbilstošā sfērā kompetentam speciālistam. Lai iegūtu šo sertifikātu, ir noteiktas prasības, proti, izglītība, atbilstoša pieredze, kas ir uzrādāma un pārbaudāma. Kā arī speciālistiem ir jānokārto eksāmens, kur tiek pārbaudītas viņu zināšanas atbilstošajā jomā. Tas ir vajadzīgs, lai jebkurš speciālists nevarētu darboties sfērā, kurā viņiem nav pamata zināšanas un pieredzes.

Sertifikāts nosaka būvspeciālista kompetences robežas. Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabineta 2018. gada

20. marta noteikumi Nr. 169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk – Būvspeciālistu noteikumi).

Saskaņā ar Būvniecības informācijas sistēmā (BIS) sadaļā "Būvspeciālistu reģistrs" pieejamo informāciju Aivaram Žagaram ir aktīvs sertifikāts ēku būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā (sfēras numurs: 18-20-00358, sertifikāta numurs: 4-01423).

Saskaņā ar Būvspeciālistu noteikumu 1. pielikuma "Kompetences novērtēšanas jomas, specialitātes un darbības sfēras" 2.3.1. apakšpunktu un pirmo piezīmi ēku būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības darbības sfērās sertificētais būvspeciālists var veikt arī ēku tehnisko apsekošanu atbilstoši kompetencei un tehniskās apsekošanas uzdevumam.

Savukārt atbilstoši Būvniecības likuma 12. panta trešajā *prim* daļā noteiktajam Būvvaldes kompetencē ir pārbaudīt un kontrolēt šāda būvniecības principa un šādu tehnisko prasību ievērošanu:

1) arhitektoniskās kvalitātes princips, ciktāl tas attiecas uz būves iekļaušanos ainavā un pilsētvidē;

2) pašvaldības teritorijas plānojumā, lokālplānojumā (ja tāds ir izstrādāts) un detālplānojumā (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) noteiktās prasības;

3) normatīvajos aktos noteiktās būves novietojuma prasības.

[5.2.] Ministru kabineta noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" 173. punkts paredz, ka institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, novērtē ēkas vai tās daļas gatavību ekspluatācijai, pamatojoties uz institūciju iesniegtajiem atzinumiem un šo noteikumu 167. un 168. punktā minētajiem dokumentiem, kā arī atbilstību normatīvajiem aktiem būvniecības jomā un būvprojektam.

Ņemot vērā minēto, atzīstams, ka nav pamatots Iesniedzēju Sūdzībā norādītais, ka Būvvaldei būtu nepieciešams atkārtoti pārvērtēt sertificēta speciālista Apsekošanas atzinumā konstatēto un izdarītos secinājumus, ka Apsekošanas atzinums nevar būt par pamatu Lēmuma pieņemšanai.

[5.3.] Būvvalde nav tiesīga veikt aprēķinus. Būvvalde saskaņā ar Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 1. punktu ir tiesīga uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti, šādu pienākumu uzdodot veikt Ēkas īpašniekiem, bet Būvvaldei nav kompetence šādu tehnisko izpēti veikt pašai.

Būvvaldei, proti, Būvvaldes amatpersonām nav kompetence atkārtoti pārbaudīt attiecīgā jomā sertificēta speciālista Atzinumā konstatēto un izdarītos secinājumus, jo tā ir atbilstošā jomā sertificēta speciālista kompetence. Sertificēta speciālista secinājums, ka dzīvojamā māja uzskatāma par nedrošu būvi, jo tā neatbilst galvenajām, būtiskām būvei izvirzītajām mehāniskās stiprības un stabilitātes, lietošanas un ugunsdrošības prasībām, var kalpot par pietiekošu pamatu, lai Būvvalde pieņemtu lēmumu par ekspluatācijas aizliegumu atbilstoši Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 3. punktam.

[5.4.] Lai būves ekspluatācija būtu droša, nepieciešama kvalitatīva, periodiska būvju tehniskā apsekošana, kas ir veicama būves ekspluatācijas laikā. Tas nepieciešams, lai sistemātiski noskaidrotu būvēs iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko stāvokli, konstatētu nozīmīgas problēmas būvkonstrukcijās, tai skaitā: bojājumus, pārslodzi un deformācijas. Būvēm kopumā un to atsevišķām daļām ir jāatbilst to paredzētajiem mērķiem, jo īpaši ņemot vērā visā būves ekspluatācijas ciklā iesaistīto personu veselības aizsardzību un drošību. Normālos ekspluatācijas apstākļos visā ekonomiski pamatotā ekspluatācijas laikā būvēm ir jāatbilst būvēm būtiskām izvirzāmām prasībām, atbilstoši Būvniecības likumā noteiktajām. Galvenā uzmanība pievēršama mehāniskai stiprībai un stabilitātei, kā arī ugunsdrošībai. Šajā gadījumā, apsekojot būvi tās izmantošanas laikā, jānovērtē šādi riski:

- a) visas būves vai tās atsevišķu daļu sabrukums;
- b) ievērojamas deformācijas, kas pārsniedz pieļaujamās robežas;
- c) citu būves daļu vai savienojumu vai uzstādīto iekārtu bojājumi nesošas konstrukcijas deformācijas dēļ;
- d) bojājumi, kas ir neproporcionāli cēlonim, kas tos izraisījis.

[5.5] Periodiski apsekojot daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, apsekotājam jānovērtē ēkas tehniskais stāvoklis. Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumu Nr. 384 "Būvju tehniskās apsekošanas būvnormatīvs LBN 405-21" (turpmāk – Apsekošanas noteikumi) 9.1.1. apakšpunktam, tehniskā apsekošana daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamajai ēkai jāveic ne retāk kā reizi 10 gados.

[5.6.] Saskaņā ar SIA "Ēku projekti&Pārvaldīšana" un SIA "Business city" 2024. gada 1. februāra līgumu par tehniskās apsekošanas uzdevumu sertificētam būvspeciālistam uzdots veikt ēkas tehnisko apsekošanu, kuras mērķis ir bijis konstatēt un izpētīt bojājumus ēkas būvkonstrukcijās, ēkas fasādē un ēkas iekštelpās (tai skaitā pagrabstāvā), kā arī būvē esošajās inženierkomunikācijās, izvērtēt konstatēto bojājumu ietekmi uz Būvniecības likuma 9. panta otrajā daļā minētajām būves būtiskajām prasībām, atbilstoši Būvniecības informatīvajā sistēmā iekļautajai tehniskās apsekošanas atzinuma formai. Saskaņā ar Būvniecības informācijas sistēmā pieejamo aktuālo informāciju par SIA "Business city" būvspeciālistiem Aivars Žagars ir nodarbināts SIA "Business city".

[5.7.] Apsekošanas noteikumos definēta tehniskā apsekošana un tehniskā izpēte. *Tehniskā apsekošana* ir būves vai tās daļas novērtēšana (tai skaitā veicot būves vai tās daļas vizuālo apskati), tās konstrukciju, tajā iebūvēto būvizstrādājumu, to savienojumu vietu faktiskā tehniskā stāvokļa apzināšanas un izvērtēšanas darbu komplekss, kas ir pamats būves vai tās daļā iebūvēto būvizstrādājumu, elementu un to savienojumu mezglu detalizētai izpētei un tehniskās apsekošanas atzinuma sagatavošanai. Savukārt, *tehniskā izpēte* ir detalizēta un padziļināta būves, tās daļas vai būves daļā iebūvēto būvizstrādājumu, elementu un to savienojumu mezglu tehniskā apsekošana, atsedzot būvkonstrukcijas, veicot urbumus vai lietojot citas destruktīvas izpētes metodes, lai konstatētu vai precizētu būves, tās daļas vai būves daļā iebūvēto būvizstrādājumu vai elementu tehnisko stāvokli, bojājumus un trūkumus, kā arī to cēloņus. Apsekošanas atzinumā būvspeciālists norādījis, ka, veicot tehnisko apsekošanu, konstrukciju atsegšana nav veikta, jo to neparedz tehniskās apsekošanas uzdevums.

[5.8] No visa iepriekš minētā izriet, ka tehniskās apsekošanas ietvaros būvspeciālists veic būves vizuālo apskati, fiksējot un novērtējot redzamos bojājumus. Ja vēlāk Būvvaldei, iepazīstoties ar tehniskās apsekošanas atzinumu, ir pamatotas bažas par būves drošumu, tai ir jāpieņem lēmums par to, kā un cik steidzami tālāk risināt ar būves drošumu saistītos jautājumus, tostarp, vai nepieciešams nekavējoties aizliegt būves ekspluatāciju. Tiesību normas neparedz un nebūtu arī saprātīgi pieprasīt, lai iestāde, pieņemot attiecīgu lēmumu, jau būtu vispusīgi un detalizēti pārbaudījusi visus ar būves drošumu saistītos aspektus. Tieši tāpēc viens no lēmumiem, ko iestāde šādā gadījumā papildus būves ekspluatācijas aizliegumam var noteikt, ir uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti.

[5.9.] Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu projekta "Būvju tehniskās apsekošanas būvnormatīvs LBN 405-21" un "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. septembra noteikumos Nr. 550 "Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) iekļauto informāciju, Apsekošanas noteikumos, papildus iepriekš spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, tiek definēts *pirmsavārijas stāvoklis*, kas ir negatīvas izmaiņas būves vai tās daļas būvkonstrukciju, inženiertīklu vai to elementu tehniskajā stāvoklī, kuru rezultātā draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs darbības zudums, *avārijas stāvoklis*, kas ir būves vai tās daļas būvkonstrukciju, inženiertīklu vai to elementu darbības pilnīgs vai daļējs zudums jau notikušas avārijas rezultātā, un *nedroša būve* jeb būve, kura neatbilst būtiskām būvei izvirzāmām mehāniskā stiprības un stabilitātes, ugunsdrošības vai lietošanas drošība prasībām, kā arī, kurai trūkst nosedzošu būvkonstrukciju, ir atklātas aillas vai tā nav nodrošināta pret nepiederošu personu iekļūšanu tajā vai tajā ir nedrošas būvkonstrukcijas, kas var nokrist, apgāzties vai iebraukt.

[5.10.] Būvvalde norāda, ka, izvērtējot Atzinumu, tika secināts, ka tas atbilst Apsekošanas noteikumu spēkā esošajai redakcijai, proti, tajā ir ievērotas Apsekošanas noteikumu V. nodaļas "Tehniskās apsekošanas atzinums" prasības un izmantoti spēkā esošā normatīvā regulējuma jēdzieni. Šajā gadījumā atsauce uz Ministru kabineta 2015. gada

30. jūnija noteikumu Nr. 337 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-15 "Būvju tehniskā apsekošana", kas zaudējuši juridisko spēku ar Apsekošanas noteikumu spēkā stāšanos, ir uzskatāma par tehnisku kļūdu, kas neietekmē Apsekošanas atzinumā konstatēto un izdarītos secinājumus.

[5.11.] Būves apsekošanas mērķis pēc savas būtības ir noteikt faktisko tehnisko stāvokli, nevis vienmēr atbilstību spēkā esošajām tehniskajām prasībām, Apsekošanas noteikumos ir uzsvērts, ka būves apsekošanas mērķis ir novērtēt būves faktisko tehnisko stāvokli. Apsekojot būvi tās izmantošanas laikā, jānovērtē šādi riski:

- a) visas būves vai tās atsevišķu daļu sabrukums;
- b) ievērojamas deformācijas, kas pārsniedz pieļaujamās robežas;
- c) citu būves daļu vai savienojumu vai uzstādīto iekārtu bojājumi nesošas konstrukcijas deformācijas dēļ;

- d) bojājumi, kas ir neproporcionāli cēlonim, kas to izraisījis.

Gadījumā, ja apsekošanas laikā apsekotājs konstatē, ka būve atrodas tādā stāvoklī, ka no tās var rasties kaitējums kaimiņiem, garāmgājējiem vai tās lietotājiem, apsekotājam ir pienākums par to nekavējoties ziņot pasūtītājam un būves īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam, ja pasūtītājs nav būves īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, kā arī būvvaldei vai institūcijai, kuras pilda būvvaldes funkcijas. Šāds pienākums noteikts, lai būves īpašnieks vai valdītājs savlaicīgi apzinātu un veiktu visas tās nepieciešamās darbības, lai izpildītu savu Civillikuma 1084. panta pirmajā daļā noteikto pienākumu, bet būvvalde – operatīvi pieņemtu Būvniecības likuma 21. panta septītajā daļā noteiktos lēmumus.

[5.12.] Apsekošanas atzinumā būvspeciālists atzīst Ēku par nedrošu būvi un konstatē tās pirmsavārijas stāvokli, citējot Apsekošanas noteikumos noteikto pirmsavārijas stāvokļa definīciju un norādot, ka Ēka neatbilst būvei izvirzītajām mehāniskās stiprības un stabilitātes, lietošanas un ugunsdrošības prasībām. Šādas prasības būvēm izvirzītas saskaņā ar Būvniecības likuma 9. pantu.

[5.13.] Pirmsavārijas stāvoklis paredz tikai soli līdz avārijas stāvoklim, kas saskaņā ar Apsekošanas noteikumiem nosakāms jau mirklī, kad avārija ir notikusi un bīstamās sekas jau ir iestājušās. Apsekošanas atzinumā būvspeciālists ir konstatējis, ka Ēkā draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs ēkas būvkonstrukciju darbības zudums. Ne būvspeciālists, nedz Būvvalde nevar paredzēt, kad šāds pēkšņs neprognozējams notikums var iestāties, taču ir skaidrs, ka, iestājoties avārijai, sekas būtu smagas, ciestu 28 nekustamie īpašumi, kuros deklarētas 49 personas un uzturas vēl vairāk.

Iespējamās sekas Ēkas īpašniekiem un lietotājiem būtu smagas un nopietnas, ne tikai finansiālā mērā, bet arī satur nopietnus potenciālus draudus cilvēku dzīvībai.

Būvspeciālista Atzinumā dotas skaidras indikācijas bīstamībai, kuras Būvvalde nevar neņemt vērā, aizbildinoties ar Iesniedzēju norādīto argumentu, ka Atzinums un tā sagatavošanas apstākļi ir vērsti uz esošā ēkas pārvaldnieka subjektīvo vēlmi sodīt Ēkas iedzīvotājus.

[5.14.] Atzinumus balstīts uz vizuālu ēkas konstrukciju faktisko izvērtējumu un, ja tajā dotas skaidras indikācijas potenciālai neprognozējamai bīstamībai, iestādei ir pienākums rīkoties. Ēkas īpašniekiem būtu nepieciešams noskaidrot bojājumu un deformācijas cēloņus, un tieši tādēļ nepieciešams veikt detalizētu tehnisko izpēti, jo ar vizuālu apskati vien nepietiek – tā tikai konstatē problēmu un dod iespēju Būvvaldei pieņemt lēmumu, aizsargājot cilvēku dzīvības, bet neuzrāda problēmas būtību un dziļumu.

Veicot detalizētu tehnisko izpēti, būs iespējams objektīvi novērtēt Atzinumā konstatēto. Būvvalde norāda, ka tehniskās izpētes rezultāti var ne vien apliecināt, ka būves sagrūšanas draudi nav tik augsti, bet arī var pavērt vēl skarbāku ainu. Ievērojot to, kādas intereses ir pretnostatāmas, iestādei izvērtējot, vai būve ir tik bīstama, lai nekavējoties aizliegta tās ekspluatāciju, proti, cilvēku drošība, no vienas puses, un tiesības izmantot īpašumu (vai mājokli), no otras puses, – iestādes piesardzība, dodot priekšroku cilvēku drošībai, ir attaisnojama.

[5.15.] Iesniedzēji Sūdzībā norāda, ka apstrīdētais Lēmums ir uzskatāms par izdošanas izvēles administratīvo aktu, tādējādi būtu izdarāmi Lēmuma izdošanas lietderības apsvērumi atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65. panta otrajai daļai. Būvvaldes ieskatā, arī izdarot lietderības apsvērumus, nav iespējams nonākt pie satura ziņā pretēja lēmuma, proti, fakts vai apstrīdētais administratīvais akts ir obligātais administratīvais akts vai izdošanas izvēles administratīvais akts pēc būtības nemaina Atzinumā konstatētos draudus, kuru iestāšanās radītu smagas sekas.

Lietderības apsvērumi ir izdarāmi, apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību, tātad brīvā, satura izvēles un izdošanas izvēles administratīvā akta gadījumā. Izvērtējot lietderības apsvērumus, ir jāatbild uz Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmajā daļā norādītajiem jautājumiem, proti, vai administratīvais akts ir nepieciešams, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi, piemērots attiecīgā mērķa sasniegšanai, vajadzīgs, tas ir, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses, atbilstošs, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam noteikto tiesisko pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības (*Objektīvās izmeklēšanas princips – interpretācija un piemērošana. Tiesu prakses vispārinājums. Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2005.*).

Būvvaldei, saskaņā ar Būvniecības likuma 12. pantu ir pienākums kontrolēt ekspluatācijā pieņemtu būvju lietošanas drošību. Gadījumos, kad Būvvalde ir konstatējusi, ka būve sava tehniskā stāvokļa dēļ kļuvusi bīstama, tai ir pienākums reaģēt un pieņemt vienu no Būvniecības likuma 21. panta septītajā daļā minētajiem lēmumiem. Pienākums valsts pārvaldei, tostarp pašvaldībai, novērst apdraudējumu, ko sabiedrībai rada bīstamas būves esība, izriet no Latvijas Republikas Satversmē (turpmāk – Satversme) nostiprinātajām tiesībām uz dzīvību un veselību (*Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2023.gada 23.novembra spriedums Lietā Nr. A420238319, SKA-205/2023, ECLI:LV:AT:2023:1123.A420238319.16.S*).

Satversmes 103.pantā nostiprinātās personas tiesības uz dzīvību aizsargā likums, proti, tas ir valsts pārvaldes, tostarp, pašvaldības un būvvaldes pienākums aizsargāt jebkura iedzīvotāja dzīvību un veikt visas nepieciešamās darbības, lai novērstu nepamatotu dzīvības zaudējumu. Savukārt Satversmes 105. pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. No minētā izriet un apstiprinās arī tiesību doktrīnā nostiprinātais, ka cilvēka tiesības uz dzīvību ir absolūtas, savukārt tiesības uz īpašumu var tikt ierobežotas, pamatojoties ar likumu.

Administratīvā procesa likuma 11.pants noteic, ka privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu izdot vai faktiski rīcību veikt iestāde var uz Satversmes, likuma, kā arī uz starptautisko tiesību normas pamata.

Būvniecības likuma 21. panta septītais daļas 3. punkts noteic, ka Būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā atzinumā konstatēto, būvvalde vai birojs atbilstoši to kompetencei var pieņemt šādus lēmumus: 1) uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizrādājumu tehnisko izpēti; 2) uzdot novērst konstatēto bīstamību, informējot par to pašvaldību; 3) ja konstatēta būves bīstamība, — aizliegt tās ekspluatāciju līdz bīstamības novēršanai.

Pretnostatot Ēkas īpašnieku tiesības uz īpašumu, kuras Būvniecības likumā paredzēts ierobežot, ja konstatēta būves bīstamība, ar personu, kuras lieto Ēku tiesībām uz dzīvību, secināms, ka priekšroka dodama cilvēku tiesībām uz dzīvību un drošību un tieši Būvvaldes pienākums ir nodrošināt tiesisko kārtību un tiesisko paļāvību attiecībā uz būvju lietošanas drošību.

No minētā secināms, ka konkrētajā gadījumā, kur sertificēts būvspeciālists konstatējis pēkšņu neprognozējamu Ēkas apdraudējumu ēkas būvkonstrukciju tehniskā stāvokļa dēļ, Būvvaldei ir pienākums uzdot Ēkas īpašniekiem pārtraukt ēkas ekspluatāciju, novēršot draudus cilvēku dzīvībai. Tādējādi atzīstams, ka administratīvais akts, ar kuru tiek apturēta Ēkas ekspluatācija, ir nepieciešams, lai sasniegtu tiesisko mērķi.

[5.16.] Pieņemot lēmumu, jāvērtē iespēja lemt par mazāku personu īpašuma (lietošanas) tiesību ierobežošanu. Attiecīgi konkrētajā gadījumā jāizvērtē, vai Ēkas radīto faktisko apdraudējumu cilvēku dzīvībai būtu iespējams novērst citiem līdzekļiem, proti, vai būtu iespējams novērst apdraudējumu personu dzīvībai, saglabājot personām tiesības Ēku ekspluatēt.

[5.17.] Apsekošanas atzinuma 2.2. punktā, izvērtējot sienu (nesošo, pašnesošo sienu, ailu pārsedžu) stāvokli kopsakarā ar inventarizācijas lietā sniegto informāciju, konstatēts, ka abās ēkas kāpņu telpās, sienās, kurās iebūvētas kāpnes, virzienā pret kāpņu laidu posmiem, vietās, kur silikāta ķieģeļu mūra sienās izbūvētas iznāziņkomunikāciju šahtas, kas izbūvētas pusķieģeļa (12 cm) biezumā, tādējādi vājinot kāpņu telpas sienas mehāniskās noturības un stiprības ziņā, no pirmā līdz piektajam stāvam veidojas plaisas platumā no 0,5 līdz 10 mm ar tendenci paplašināties virzienā no apakšējiem stāviem uz augšu. Secināts, ka plaisām nav lokāls raksturs, bet kopēja būves problēma, turklāt plaisu rezultātā paneli pret pārējām kāpņu telpu būvkonstrukcijām ir pārvirzījušies uz ārpusi attiecībā pret sākotnējo stāvokli. Būvspeciālists secinājis, ka stikla bloku mūra pie abu kāpņu telpu ieejām, nesošo silikāta mūra sienu abu korpusu kāpņu telpās un tām pieguļošo pilastru mūra tehniskais stāvoklis vērtējams kā pirmsavārijas stāvoklis.

No būvspeciālista secinātā izriet, lai Ēkas īpašnieki nokļūtu sev piederošajās dzīvokļu telpās, tiem viennozīmīgi nepieciešams šķērsot ieejas un kāpņu telpas, kuru nesošo konstrukciju tehniskais stāvoklis novērtēts kā pirmsavārijas. Ir negatīvas izmaiņas būvkonstrukciju tehniskajā stāvoklī būves daļās, kuras nepieciešams šķērsot, kuru dēļ draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs darbības zudums. No minētā secināms, ka katru reizi, izmantojot vienīgo piekļuvi savai dzīves vietai, persona faktiski apdraud savu dzīvību un drošību. Ēkā nav izbūvētas un neatrodas tādas būvkonstrukcijas, kas nodrošinātu piekļuvi dzīvokļiem, bet neradītu personu dzīvību apdraudējuma risku. Pie šādiem apstākļiem Būvvaldei ir nepieciešams novērst dzīvības apdraudējuma riskus personām, kas ikdienā uzturas un lieto ēku. Šādu apdraudējumu personu dzīvībām iespējams novērst tikai vienā veidā, aizliedzot ēkas ekspluatāciju, tādējādi atzīstams, ka administratīvā akta izdošana ir vajadzīga, lai sasniegtu tiesisko mērķi.

[5.18.] Samērīguma princips prasa salīdzināt personas tiesību aizskārumu un sabiedrības guvumu, turklāt, ņemot vērā, ka būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu ierobežošanu var attaisnot tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu (Administratīvā procesa likuma 13. pants), proti, ierobežojumam, kas uzlikts adresātam, jābūt proporcionālam sabiedrības labumam, ko tā gūst no konkrētā ierobežojuma. Būvvaldes ieskatā tāda lēmuma saturs, ar kuru tiek aizsargātas personu absolūtās cilvēktiesības – tiesības uz dzīvību, pastāvot reālam dzīvību apdraudējuma riskam, un tiek ierobežotas tās tiesības uz īpašumu (arī tiesības lietot īpašumu), ir piemērots tiesiskuma nodrošināšanai un apdraudējuma rezultātā iespējami radīto smago seku novēršanai. Personu īpašuma tiesību aprobežojums, ko pašas personas kā krietni saimnieki var novērst, veicot nepieciešamās darbības ēkas konstrukciju darbības stiprināšanai, ir samērīgs risinājums, pretnostatot personu ar likumu aizsargātās tiesības uz dzīvību. Ēkas ekspluatācijas aizliegums nerada absolūtu un neatgriezenisku seku iestāšanos, tas novērš personu dzīvību apdraudējumu iestāšanos, vienlaikus, uzliekot pienākumu Nekustamā īpašuma īpašniekiem savā īpašumā nodrošināt tādu ēkas stāvokli, lai šādu apdraudējumu tā neradītu. No minētā izriet, ka, aizliedzot ekspluatēt Nekustamo īpašumu, tiek aizskartas personu īpašuma tiesības, kas pretnostatot personu tiesības uz dzīvību, ir samērīgs tiesību ierobežojums salīdzinājumā ar aizsargājamām, absolūtām un neierobežojamām cilvēka tiesībām – tiesībām uz dzīvību.

[5.19.] Ņemot vērā visu augstāk minēto, Būvvalde norāda, ka Lēmums par Ēkas ekspluatācijas aizliegumu līdz bīstamības novēršanai ir lietderīgs un samērīgs. Tādējādi apstiprinās, ka, izdarot lietderības apsvērumus, Lēmuma būtība nemainās.

[5.20.] Administratīvā procesa likuma 81. panta piektā daļa noteic, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Tādējādi Būvvaldes ieskatā, lai novērstu jebkādas saprātīgas šaubas par Lēmuma tiesiskumu, Domei būtu nepieciešams pārvērtējot administratīvo aktu, tostarp, izdarīt lietderības un samērīguma apsvērumus.

[6] Pašvaldībā saņemts Iesniedzēju 2024. gada 21. maija Sūdzības papildinājums (5. pielikums), kurā Iesniedzēji norāda turpmāk minēto:

[6.1.] Ēkas dzīvokļu īpašnieki ir pasūtījuši un saņēmuši SIA "MB CONTINENT" Tehniskās apsekošanas atzinumu (6. pielikums), kas apstiprina, ka Ēka neatrodas pirmsavārijas stāvoklī, Ēkas galvenās nesošās konstrukcijas uz apsekošanas brīdi kopumā ir stabilas un pietiekoši noturīgas, līdz ar to nav nekāda pamata apturēt ēkas ekspluatāciju.

[6.2] Iesniedzēji vienlaikus informē Pašvaldību, ka Ēkas dzīvokļu īpašnieki ir pasūtījuši arī otru Tehniskās apsekošanas atzinumu SIA "ADO birojs", tiklīdz šo atzinumu saņems, tas nekavējoties tiks iesniegts izskatīšanai Pašvaldībā.

[6.3] Iesniedzēji lūdz ņemt vērā minēto Tehniskās apsekošanas atzinumu, Pašvaldībai izskatīt iesniegto Sūdzību.

[7] Pašvaldībā saņemts Iesniedzēju 2024. gada 23. maija Sūdzības papildinājums (7. pielikums), kurā Iesniedzēji norāda turpmāk minēto:

[7.1.] Ēkas dzīvokļu īpašnieki ir pasūtījuši un saņēmuši arī SIA "ADO birojs" Tehniskās apsekošanas atzinumu (8. pielikums), kas apstiprina, ka Ēka neatrodas pirmsavārijas stāvoklī. Ēkas nesošās konstrukcijas uz apsekojuma brīdi, kopumā ir stabilā tehniskā stāvoklī un Ēka atbilst būvniecības likuma 9. panta minētajām lietošanas drošības, mehāniskas stiprības un stabilitātes prasībām.

[7.2.] 2024. gada 21. maijā Pašvaldībai tika nosūtīts SIA "MB CONTINENT" Tehniskās apsekošanas atzinums, kas arī apstiprina, ka Ēka neatrodas pirmsavārijas stāvoklī. Ēkas galvenās nesošās konstrukcijas uz apsekošanas brīdi kopumā ir stabilas un pietiekoši noturīgas, līdz ar to nav nekāda pamata apturēt ēkas ekspluatāciju.

[7.3.] Iesniedzēji lūdz Pašvaldību, izskatīt iesniegto Sūdzību un tās papildinājumus, ņemt vērā SIA "MB CONTINENT" un SIA "ADO birojs" Tehniskās apsekošanas atzinumus.

[8] Ņemot vērā augstāk minēto, Pašvaldība viena mēneša laikā tika saņēmusi trīs dažādu sertificētu būvspeciālistu izstrādātus tehniskās apsekošanas atzinumus Ēkai, kuri savstarpēji ir pretēji. Proti:

1) sertificēts speciālists Aivars Žagars (sert.nr.4-01423) 2024. gada 23. aprīlī iesniedza Būvniecības informācijas sistēmā (turpmāk – BIS) tehniskās apsekošanas atzinumu reģ. Nr. BIS-BV-59-2024-653, kurā norāda, ka Ēka neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām. Vienlaikus minētajā atzinumā konstatējot, ka ēka ir nedroša būve;

2) sertificēts speciālists Boriss Murāns (sert.nr.4-02659) 2024. gada 25. maijā iesniedza BIS tehniskās apsekošanas atzinumu Nr. BIS-BV-59-2024-868, kurā norāda, ka Ēka neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām. Vienlaikus minētajā atzinumā konstatējošajā daļā norādot, ka Ēkas nesošās konstrukcijas un to elementi t.sk. galveno nesošo konstrukciju tehniskais stāvoklis vizuāli kopumā atrodas apmierinošā stāvoklī. Izņēmums ir kāpņu telpu nesošās sienas un bojātie pilastru daļas posmi – tie atrodas daļēji apmierinošā stāvoklī. Ēkas tehniskais nolietojums vizuāli sastāda 35%;

3) sertificēta speciāliste Aiva Dreimane – Ozolzīle (sert.nr.3-00770) 2024. Gada 27. maijā iesniedza BIS tehniskās apsekošanas atzinumu Nr. BIS-BV-59-2024-876, kurā norāda, ka Ēka neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām. Vienlaikus minētajā atzinumā konstatējošajā daļā norādot, ka Ēkas nesošās konstrukcijas uz apskates brīdi atbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām.

[9] Pašvaldība secina, ka Būvvalde, balstoties uz sertificēta speciālista Aivara Žagara (sert.nr.4-01423) 2024. gada 23. aprīlī iesniegto BIS tehniskās apsekošanas atzinumu reģ. Nr. BIS-BV-59-2024-653, 2024. gada 2. maijā pieņēma lēmumu "Par būves Draudzības iela 4, Ogre, Ogres nov., ekspluatācijas aizliegumu līdz bīstamības novēršanai", tādējādi, Ēkas 28 dzīvokļiem liedzot ekspluatāciju un ierobežojot minēto dzīvokļu īpašniekiem Satversmē nostiprinātās tiesības uz īpašumu.

Būvvaldes lēmums ir apstrīdēts Ogres novada pašvaldības domē un Ogres novada pašvaldības domei jāpieņem lēmumu par Būvvaldes lēmuma atstāšanu spēkā vai atcelšanu, atceļot ekspluatācijas aizliegumu.

[10] Ņemot vērā, ka Pašvaldības likuma 4. panta pirmās daļas 16. punkts nosaka, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt ar būvniecības procesu saistīta administratīvā procesa tiesiskumu, bet pašvaldības domes kompetencē nav izvērtēt tehniskās apsekošanas atzinumus, kā arī to, ka Pašvaldība viena mēneša laikā saņēmusi trīs dažādu sertificētu būvspeciālistu izstrādātus tehniskās apsekošanas atzinumus Ēkai, kuri savstarpēji ir pretēji, izvērtējot Latvijas Būvinženieru savienības SIA "LBS-Konsultants" (turpmāk – SIA "LBS-Konsultants") pieejamo ekspertu profesionalitāti un būvspeciālistu pieejamību ar ilggadēju pieredzi būvju drošuma novērtēšanā, Pašvaldība lūdza SIA "LBS-Konsultants" izvērtēt Pašvaldībā saņemtos trīs tehniskās apsekošanas atzinumus un sniegt savu atzinumu, kurš no veiktajiem tehniskās apsekošanas atzinumiem satur pilnīgu informāciju par to, vai Ēka atbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām attiecībā uz mehānisko stiprību un stabilitāti.

[11] Pašvaldība 2024. gada 14. jūnijā ir saņēmusi no Pašvaldības puses piesaistītu neatkarīgu speciālistu – SIA "LBS-Konsultants" – tehnisko atzinumu (9. pielikums) par Ēku, kurā konstatēts turpmāk minētais:

[11.1.] Sertificēta speciālista Aivara Žagara Secinājums pamatots, balstoties uz vizuālo apsekojumu, neapzinot vēsturisko plaisu attīstības dinamiku, neveicot sienas vertikālītātes uzmērījumus, neveicot plaisu monitoringu, nenovērtējot, vai kāpņu telpu sienām tiešām draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs darbības zudums.

Būvju tehniskās apsekošanas būvnormatīvs LBN 405-21 nosaka : Definīcija: 3.5. pirmsavārijas stāvoklis – negatīvas izmaiņas būves vai tās daļas būvkonstrukciju, inženiertīklu vai to elementu tehniskajā stāvoklī, kuru dēļ draud iestāties pēkšņs neprognozējams pilnīgs vai daļējs darbības zudums; 3.7. nedroša būve – būve, kura neatbilst būtiskām būvei izvirzāmām mehāniskās stiprības un stabilitātes, ugunsdrošības vai lietošanas drošības prasībām, kā arī kurai trūkst nosedzošu būvkonstrukciju, ir atklātas aillas vai tās nav nodrošinātas pret nepiederošu personu iekļūšanu tajā vai tajā ir nedrošas būvkonstrukcijas, kas var nokrist, apgāzties vai iebrukt.

[11.2.] SIA „LBS-Konsultants” būvspeciālisti, apsekojot ēku, konstatēja, ka kāpņu abu kāpņu telpu ķieģeļu mūra sienās, biezumā 380 mm, izveidojušās dažāda platumā plaisas un tās norāda uz sienu mūra vājinājumiem – vēdināšanas kanāliem, kas iebūvēti kāpņu telpas ķieģeļu mūra sienās – plaisas sākas vai beidzas pie vēdkanāliem. Pamat deformācijas zem kāpņu telpu sienām nav konstatētas. Kāpņu telpas sienu plaknes nav zaudējušas vertikālītāti, tām nav izgāzumu, nav izliekumu, nav plaisu vai izdrupumu konstrukciju (kāpņu laukumiņi, pārsegums) balstu vietās. Konstatēts, ka plaisas veidojošās ēkas dabīgā nosēduma procesā dažu gadu laika periodā pēc ēkas ekspluatācijas uzsākšanas, tām nav konstatēta attīstība vai dinamika. Apstākļi, kas varētu izsaukt kāpņu telpas sienu pēkšņu, neprognozējamu pilnīgu nestspējas vai telpiskās stabilitātes un lietošanas drošības zudumu, nav konstatēti.

[11.3.] Sarkanā māla moduļķieģeļu („Lode”) mūra pilastri NAV konstruktīvs elements, kas fiksē ārienes paneļus vertikālā plaknē, bet gan dekoratīvs elements, kas vienlaicīgi aizsedz ārsienu paneļu vertikālo (gala) savienojuma šuves. Ārsienu paneļi ar ieliekamo detaļu palīdzību balstās un fiksējas uz pārsegumiem un enkurojas nesošo šķērssienu mūrī, kur defekti nav konstatēti. Nav pamata atzīt dzīvojamo ēku par neatbilstošu Būvniecības likuma 9.panta prasībām.

[11.4.] Visi būvspeciālista Aivara Žagara tehniskās apsekošanas atzinuma 3.1.3. punktā minētie secinājumi un ieteikumi ir jāievērtē, veicot Ēkas atjaunošanas darbus un tie neparedz konstruktīvo elementu demontāžu, to formas pārveidi vai jaunu konstrukciju izveidošanu. Secināms, ka, būvspeciālista Aivara Žagara Atzinumā norādītie veicamie pasākumi ir izpildāmi ēkas ekspluatācijas laikā un tie neradīs apdraudējumu ēkas iemītniekiem.

[11.5.] Visi būvspeciālista Borisa Murāna tehniskās apsekošanas atzinumā 4.1. punktā citētie secinājumi un ieteikumi ir jāievērtē, veicot ēkas atjaunošanas darbus un tie neparedz konstruktīvo elementu demontāžu, to formas pārveidi vai jaunu konstrukciju izveidošanu. Secināms, ka būvspeciālista Borisa Murāna tehniskās apsekošanas atzinumā norādītie veicamie pasākumi ir izpildāmi ēkas ekspluatācijas laikā un tie neradīs apdraudējumu ēkas iemītniekiem.

[11.6.] Visi būvspeciālistes Aivas Dreimanes – Ozolzīles tehniskās apsekošanas atzinuma 5.1. punktā citētie kopsavilkumā noteiktie secinājumi un ieteikumi ir atzīstami par pamatotiem un tie ir jāievērtē pie ēkas atjaunošanas darbu veikšanas, un tie neparedz konstruktīvo elementu demontāžu, to formas pārveidi vai jaunu konstrukciju izveidošanu. Secināms, ka būvspeciāliste Aiva Dreimane - Ozolzīle tehniskās apsekošanas atzinuma kopsavilkumā norādītie veicamie pasākumi ir izpildāmi ēkas ekspluatācijas laikā un tie neradīs apdraudējumu ēkas iemītniekiem.

[11.7.] SIA „LBS Konsultants” sertificēti būvspeciālisti dzīvojamās ēkas ekspluatācijas laikā radušos problēmu analīzē noteica un izvērtēja četras pamatproblēmas, kas izraisīja diskusijas par Ēkas nesošo būvkonstrukciju tehnisko stāvokli, to atbilstību prasībām attiecībā uz mehānisko stiprību un stabilitāti:

1. problēma – plaisas kāpņu telpas sienās: veicot plaisu monitoring, konstatēts, ka Ēkā neviena no 2024. gada 9. maijā uzliktajām markām nav saplaisājusi, kas liecina, ka mēneša laikā nekāda plaisu atvēršanās nav notikusi, plaisu monitorings ir jāturpina, lai novērotu plaisu attīstības dinamiku, līdz tiek veikta kāpņu telpu sienas mūra konstrukciju nostiprināšana un plaisu aizdare.

Secinājumi:

- plaisas kāpņu telpas ķieģeļu mūra sienās ($b=38$ cm) radušās ēkas sēšanās laikā un tās veidojās sienas pavājinājuma zonās – pie vēdkanāliem;

- plaisas ir nostabilizējušās, bet, ņemot vērā ēkas pamatnes grunts īpašības, tās var uzrādīt pārejošu dinamiku grunts svārstību ietekmē – piemēram, strādājot pāldzinim tuvējā gruntsgabalā;

- kāpņu telpas sienas nav deformējušās, to nestspēja pietiekama kāpņu un kāpņu telpas pārseguma ekspluatācijas slodžu uzņemšanai;

- plaisas kāpņu telpas sienās neapdraud ēkas stabilitāti un drošību;

- turpināt plaisu atvēršanās monitoringu, veicot nolasījumus un ierakstot tos novērojumu žurnālā ik pēc 15 dienām;

- veikt kāpņu telpas ķieģeļu mūra sienu nostiprinājums ar enkurstieģrojumu, iestrādājot stiegras ik 3-4 mūra šuvē vai, veicot enkurojumu ar injekcijām, skatīt pievienotos attēlus;

2. problēma – Apdares sarkanā māla ķieģeļu mūra pilastru erozija: “Lodes” sarkanā māla apdares ķieģeļu mūra pilastros pie ārsienu paneļu sadurvietām konstatētas ķieģeļu mūra zonas, kurās mitruma un sala iespaidā sākusies to destrukcija, - ķieģeļu atsevišķo fragmentu izdrupumi, saistīti ar starplogu aizpildījuma skārda nosegu/pieduru nekorektu izbūvi.

Secinājumi:

- sarkanā māla apdares ķieģeļu mūra pilastri (38×12 cm) ir piemūrējums pie silikātķieģeļu mūra ($b=38$ un 51 cm) nesošām šķērssienām, kas kā dekoratīvs elements aizsedz ārsienu vertikālo saduršuvi. Dekoratīvo ķieģeļu mūrējums NAV nesoša konstrukcija;

- konstatētie defekti veidojušies ilgākā laika periodā, bojājuma forma pastiprināti uzņem nokrišņu ūdeni un turpina bojāt konstrukciju;

- pilastru mūrējums bojājuma vietā jāatjauno, izmantojot analogus materiālus. Mūrējuma atliekas izkalt no bojājuma apakšējās zonas trīs rindu augstumā, un augstāk izņemt tikai brūkošās lauskas;
- iemūrēt trīs rindas ķieģeļu izkalto vietā un pēc 48 stundām turpināt analogu pārmūrēšanu augstāk;
- mūra šuvēs ievietot un iecementēt spirālenkurstiegras $d=6$ mm, iebjot sienas pamatdaļā 30 cm garos uzbumus $d=12$ mm;
- izveidot starplogu aizpildījuma korektas skārda pieduras pie atjaunotā pilastra mūra;
- līdz bojājumu novēršanai teritoriju $R=3$ m ap pilastriem norobežot ar pagaidu žogu;
- darbu veikšanas laikā izmantot saliekamās sastatnes, darbu zonu norobežot, izlikt brīdinājuma zīmes par bīstamību.

3. problēma - Ārpus Ēkas apjoma esošais tehniskās telpas (sūkņu stacijas) pārsegums. Secinājumi:

- ārpus Ēkas apjoma esošais tehniskā telpa (sūkņu stacija) izbūvēta pie ēkas ārsienas kā apakšzemes apjoms un konstruktīvi nav saistīta ar pamatēku;
- pārsegumā konstatētie defekti - pārseguma samitrinājums un stieģojuma korozija veidojušies ilgākā laika periodā, telpas pārseguma siltumizolācijas nepietiekamības (kondensāta veidošanās uz griestiem) un hidroizolācijas defektu rezultātā;
- apsekojuma laikā noteikts, ka esošā pārseguma patreizējais tehniskais stāvoklis nodrošina pārseguma visas konstrukcijas pašsvara slodzes uzņemšanu, nedraud ar strauju nestspējas zudumu un konstrukcijas iebrukumu, taču nav pieļaujams to jebkādā veidā papildus noslogot;
- līdz bojājumu novēršanai, teritoriju ap pazemes būves kontūru virs zemes izveidot pagaidu nožogojumu un brīdinājuma zīmes par bīstamību;
- dzīvojamās mājas īpašniekam jāizlemj par esošās ārpus ēkas atrodošās pazemes telpas nepieciešamību un attiecīgi jārīkojas, t.i., veikt tās atjaunošanu vai to demontēt.

4. problēma - Ēkas jumta un vēdināšanas izvadu sakārtošana. Virs jumta atrodošies vēdkanālu izvadi nasegti ar neatbilstošu konstrukciju. Jumta segums nolietots, uz jumta plaknes nekārtīgi stiepjas neatpazīstami vadi, tā ir piemētāta ar dažādām dražām.

Secinājumi:

- ēkas jumta bituminizēta ruļvmateriāla iesegums ir nolietots – nepieciešama tā nomaiņa;
 - vēdināšanas kanāli ir zaudējuši autentiskās betonas nasegas vai tās ir būtiski bojātas. Iesakām atjaunot kanālu nasegas skārda jumtiņu formā;
 - virs jumta plaknes nepieļaujama nenosakāmas nozīmes vadu haotiska esamība – bez stiprinājumiem un aizsardzības. Steidzami nepieciešams noteikt to piederību un sakārtot to novietojumu;
 - jumta plakne piedrazota, kas negatīvi ietekmē jumta virsseguma kvalitāti – steidzami attīrīt juma plakni;
 - izbūvēt zibensaizsardzību – izstrādāt būvprojektu un realizēt iespējami īsākā laikā.
- [11.8.] SIA “LBS-Konsultanti” sniedz šādus kopsavilkuma secinājumus:
- Dzīvojamā ēka nav pienācīgi uzturēta, kā rezultātā ēka izskatās nolietota vairāk kā tas ir pēc būtības: ēkas galvenās būvkonstrukcijas atrodas vidējā tehniskā stāvoklī un atbilst Būvniecības likumā 9. pantā „Būtiskās būvei izvirzāmās prasības” minētajām lietošanas drošības, mehāniskās stiprības un stabilitātes prasībām;
 - Nav konstatēti tehniski apstākļi, kas apdraudētu ēkas ekspluatācijas drošību;
 - Dzīvojamai ēkai nepieciešams uzturošais remonts, tā saturs, kas skar atsevišķu konstrukciju tehniskā stāvokļa uzlabošanu, sniegts šī atzinuma 6. punktā, ieverot četras galvenās sadaļas: kāpņu telpas sienas, dekoratīvos sarkanā māla apdares ķieģeļu pilastus, ārpus dzīvojamās ēkas esošo pazemes tehnisko telpu un ēkas jumt ar uz tā esošām detaļām;

- Atzinumā nav doti padomi par ēkas kāpņu telpu kosmētisko remontu, ārējo palodžu, lieveņu atjaunošanu u.c. apdares jautājumiem, kas ēkas īpašniekiem neatliekami risināmi.

[12] Iesniedzēji savā Sūdzībā lūdz Pašvaldību apturēt Būvvaldes Lēmuma darbību. Administratīvā procesa likuma 80. panta pirmā daļa noteic, ka iesniegums par administratīvā akta apstrīdēšanu aptur tā darbību no dienas, kad iesniegums saņemts iestādē, izņemot gadījumus, kas paredzēti šā likuma 360. panta otrajā un trešajā daļā.

Administratīvā procesa likuma 360. panta otrās daļas 1. punkts noteic, ka administratīvo aktu var izpildīt piespiedu kārtā jau ar spēkā stāšanās brīdi, negaidot, kad tas kļuvis neapstrīdams un līdz piespiedu izpildes sākumam vēl nav izpildīts labprātīgi, ja izpilde ar spēkā stāšanās brīdi paredzēta citā likumā.

Būvvaldes Lēmums izdots, pamatojoties uz Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 2. un 3. punktu.

Būvniecības likuma 21. panta desmitā daļa noteic, ka šā panta septītajā daļā minētie lēmumi izpildāmi nekavējoties. Šo lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību. Ja kāds no attiecīgajiem lēmumiem netiek pildīts, iestāde var nodrošināt tā izpildi, piemērojot aizvietotājizpildi un citus Administratīvā procesa likumā noteiktos piespiedu izpildes līdzekļus.

No minētā izriet, ka likumdevējs, ņemot vērā ar drošu ēku ekspluatāciju aizsargātās personu tiesības un sabiedrības intereses, ir paredzējis, ka ēkas ekspluatācijas aizlieguma gadījums ir izņēmuma gadījums, kurā, aizsargājot sabiedrības intereses, nav pieļaujama administratīvā akta darbības apturēšana, ja nav mainījušies faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas bijuši par pamatu Lēmuma pieņemšanai. Tādējādi, Iesniedzēju lūgums par Būvvaldes Lēmuma apturēšanu nav pamatos un nav pieļaujama lūguma apmierināšana līdz nav novērsts apdraudējums personu drošībai, atrodoties Ēkā, vai tiek konstatēti jauni apstākļi, kas ir pamats atcelt Būvvaldes pieņemto Lēmumu.

[13] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81. panta pirmo un otro daļu, augstāka iestāde – šajā gadījumā Pašvaldības dome – izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Augstāka iestāde, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, citastarp ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār zemāku iestādi, kā arī apstrīdētā administratīvā akta veidu (65.pants).

Augstāka iestāde ar savu lēmumu var:

- 1) atstāt administratīvo aktu negrozītu;
- 2) atcelt administratīvo aktu;
- 3) atcelt administratīvo aktu kādā daļā;
- 4) izdot satura ziņā citādu administratīvo aktu;
- 5) konstatēt, vai administratīvais akts, kurš jau zaudējis spēku (82.pants), ir bijis tiesisks vai prettiesisks.

Augstākas iestādes lēmums vispirms atkarīgs no tā, ar kādu iesniegumu ir vērsusies persona – nelabvēlīga administratīvā akta atcelšana, administratīvā akta izdošanu vai vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, u.c. Iesniedzēju savā Sūdzībā lūdz Pašvaldību atcelt Būvvaldes Lēmumu.

Augstākas iestādes lēmums vispirms atkarīgs no tā, ar kādu iesniegumu ir vērsusies persona – nelabvēlīga administratīvā akta atcelšana, administratīvā akta izdošanu vai vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, u.c. Iesniedzēju savā Sūdzībā lūdz Pašvaldību atcelt Būvvaldes Lēmumu.

[14] Ņemot vērā augstāk minēto un sertificēta speciālista Aivars Žagara (sert.nr.4-01423) izstrādāto tehniskās apsekošanas atzinumu, secināms, ka Būvvalde sakarā ar Lēmuma pieņemšanas brīdī konstatētajiem apstākļiem un speciālista secinājumiem, ka Ēka neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām, ir pamatoti pieņēmusi Lēmumu.

Vienlaicīgi, ņemot vērā Pašvaldībā papildus saņemtos speciālistu atzinumus un SIA “LBS-Konsultants” secinājumus, Pašvaldības dome konstatē, ka ir atceļams Būvvaldes Lēmums, un, pamatojoties uz Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 2. punktu, uzliekot par pienākumu Būvvaldei izdot jaunu lēmumu, uzdodot Ēkas īpašniekiem vai to pilnvarotajai personai novērst konstatētās bīstamības, informējot par to pašvaldību.

D.Bārbale lūdz precizēt lēmuma projekta 5.punktu izsakot to šādā redakcijā:

"5.Uzdot Ogres novada pašvaldības Centrālās administrācijas Kancelejai par pieņemto lēmumu paziņot publiski Ogres novada pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē www.ogresnovads.lv."

Kā arī 5.6. punktā vārdus "nekustamie īpašumi" aizstāt ar vārdu "ēkas".

Ņemot vērā visu augstāk minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 81. panta otrās daļas 2. punktu un Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 2. punktu,

balsojot: ar 18 balsīm "Par" (Andris Krauja, Artūrs Mangulis, Atvars Lakstīgala, Dace Māliņa, Daiga Brante, Dainis Širovs, Dzirkstīte Žindiga, Egils Helmanis, Gints Sīviņš, Igors Miglinieks, Indulis Trapiņš, Jānis Iklāvs, Jānis Kaijaks, Jānis Siliņš, Kaspars Bramanis, Pāvels Kotāns, Santa Ločmele, Valentīns Špēlis), "Pret" – nav, "Atturas" – 1 (Raivis Ūzuls), "Nepiedalās" – nav,
Ogres novada pašvaldības dome **NOLEMJ:**

1. Atcelt Būvvaldes 2024. gada 2. maija Lēmumu par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Draudzības ielā 4, Ogrē, Ogres novadā ekspluatācijas aizliegumu.
2. Uzdot Būvvaldei izdot jaunu, cita satura lēmumu, uzdodot Ēkas īpašniekiem vai to pilnvarotajai personai novērst Ēkai konstatētās bīstamības, informējot par to Pašvaldību, tai skaitā uzdodot veikt:
 - 2.1. Ēkas konstrukciju tehniskā stāvokļa uzlabošanas darbus, ieverot četras galvenās sadaļas: kāpņu telpas sienas, dekoratīvie sarkanā māla apdares ķieģeļu pilastrī, ārpus dzīvojamās ēkas esošās pazemes tehniskās telpas; ēkas jumts un uz tā esošās detaļas.
 - 2.2. plaisu atvēršanās monitoringu, veicot nolasījumus un ierakstot tos novērojumu žurnālā ik pēc 15 dienām.
3. Noteikt, ka Ēkas dzīvokļu īpašnieku kopība vai tās pilnvarotā persona informē Būvvaldi par katras šī lēmuma 2. punktā noteiktās darbības izpildi, informāciju ievietojot Būvniecības informācijas sistēmā Ēkas ekspluatācijas lietā.
4. Uzdot Būvvaldei kontrolēt šā lēmuma 2. un 3. punktā noteikto uzdevumu izpildi, ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos apsekojot Ēku līdz tehniskajā atzinumā norādīto ēkas nesošo konstrukciju mehāniskās stiprības un stabilitātes trūkumu novēršanai.
5. Uzdot Ogres novada pašvaldības Centrālās administrācijas Kancelejai par pieņemto lēmumu paziņot publiski Ogres novada pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē www.ogresnovads.lv.
6. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot Pašvaldības izpilddirektoram.

Sēdi slēdz pulksten 12.58

Sēdes vadītājs, domes priekšsēdētājs

(paraksts)

Egils Helmanis
(20.06.2024.)

Protokolēja Kancelejas lietvede

(paraksts)

Arita Zenfa
(20.06.2024.)

IZRAKSTS PAREIZS

Ogres novada pašvaldības centrālās administrācijas
Kancelejas lietvede

2024.gada 21.jūnijā

Arita Zenfa

